

Terrafamen vuoden 2021 liikevaihto nousi 378,4 miljoonaan euroon - akkukemikaalitehtaan ylösajoa jatketaan

(Tässä tiedotteessa esitetyt TerraFame Oy:n taloudelliset tiedot ovat tilintarkastamattomia FAS-lukuja. Suluissa olevat luvut viittaavat edellisen vuoden vastaavaan kauteen ellei toisin ilmoiteta.)

Loka-joulukuu 2021 lyhyesti

- Akkukemikaalitehtaan tuotannon ylösajo jatkui ja akkukemikaaliliiketoiminnan liikevaihto oli 17,4 (0) miljoonaa euroa.
- Metallipuolituoteliiketoiminnan liikevaihto oli 99,4 (103,7) miljoonaa euroa. Liikevaihdon lasku johtui pääasiassa sisäisen myynnin kasvusta akkukemikaalitehtaalle.
- Nikkelin keskihinta oli London Metal Exchange'issa 19 821 (15 930) USD/t, mikä on 24 prosenttia korkeampi kuin vertailukaudella ja nikkelisuflaatin keskimääräinen hintapremio (SPOT China) nikkelin LME-hintaan nähden oli 2 264 (1 908) USD/nikkelitonni.
- Sinkin keskihinta oli London Metal Exchange'issa 3 364 (2 628) USD/t, mikä on 28 prosenttia korkeampi kuin vertailukaudella.
- Vuosineljänneksen keskimääräinen EUR/USD valuuttakurssi oli 1,14, kun se vuoden 2020 vastaavana ajankohtana oli 1,19.
- Liikevaihto yhteensä oli 116,8 (103,7) miljoonaa euroa, mikä on 12,6 prosenttia vertailukautta enemmän.
- Vuoden 2021 tilinpäätökseen tehtiin ympäristövarauksen korotus aiemmasta 159,1 miljoonasta eurosta 232 miljoonaan euroon. Tällä oli kertaluonteinen -72,9 miljoonan euron heikentävä vaikutus neljänneksen vuosineljänneksen taloudelliseen tulokseen. Ympäristövarauksen muutoksella ei ollut vaikutusta kassavirtaan.
- Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä (ympäristövarauksen muutos) oli 12,9 (17,7) miljoonaa euroa, mikä on 11,0 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Akkukemikaaliliiketoiminnan vaikutus käyttökatteeseen oli noin -8 miljoonaa euroa. Käyttökate kertaluonteisten erien jälkeen oli -60,0 (17,7) miljoonaa euroa.
- Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä (ympäristövarauksen muutos) oli -2,3 (6,8) miljoonaa euroa ja liiketulos kertaluonteisten erien jälkeen oli -75,3 (6,8) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan vapaa kassavirta oli 26,5 (39,7) miljoonaa euroa.

Vuosi 2021 lyhyesti

- Akkukemikaalitehtaan tuotannon ylösajo käynnistettiin kesäkuussa ja akkukemikaaliliiketoiminnan liikevaihto oli 27,1 (0) miljoonaa euroa.
- Metallipuolituoteliiketoiminnan liikevaihto oli 351,3 (338,3) miljoonaa euroa.
- Nikkelin keskihinta oli London Metal Exchange'issa 18 469 (13 789) USD/t, mikä on 34 prosenttia korkeampi kuin vertailukaudella ja nikkelisuflaatin keskimääräinen hintapremio (SPOT China) nikkelin LME-hintaan nähden oli 2 979 (1 086) USD/nikkelitonni.
- Sinkin keskihinta oli katsauskaudella London Metal Exchange'issa 3 006 (2 267) USD/t, mikä on 33 prosenttia korkeampi kuin vertailukaudella.
- Liikevaihto yhteensä oli 378,4 (338,3) miljoonaa euroa, mikä on 11,8 prosenttia vertailukautta enemmän. Liikevaihdon kasvua rajoitti metallien hintasuojausten vaikutus erityisesti loppuvuoden aikana.
- Ympäristövarauksen korotus heikensi vuoden 2021 liiketulosta 72,9 miljoonalla eurolla. Ympäristövarauksen muutoksella ei ollut vaikutusta kassavirtaan.

- Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä (ympäristövarauksen muutos) oli 24,2 (23,8) miljoonaa euroa, mikä on 6,4 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Akkukemikaaliliiketoiminnan vaikutus käyttökatteeseen oli noin -20 miljoonaa euroa. Käyttökate kertaluonteisien erien jälkeen oli -48,8 (23,8) miljoonaa euroa.
- Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä (ympäristövarauksen muutos) oli -22,4 (-16,9) miljoonaa euroa ja liiketulos kertaluonteisien erien jälkeen oli -95,3 (-16,9) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan vapaa kassavirta oli -43,2 (13,8) miljoonaa euroa.
- Terrafamen ja kaikkien sen yhteistyökumppaneiden yhteenlaskettu liukuva 12 kuukauden tapaturmataajuus oli 8,9 (9,8).

Taloudelliset ja tuotannolliset tunnusluvut

	2021 Q4	2020 Q4	Muutos, %	2021	2020	Muutos, %
Talous						
Liikevaihto, M€	116,8	103,7	12,6 %	378,4	338,3	11,8 %
Akkukemikaaliliiketoiminta	17,4	-	n.a.	27,1	-	n.a.
Metallipuolituoteliiketoiminta	99,4	103,7	-4,1	351,3	338,3	3,8 %
Käyttökate, M€ ⁽¹⁾	-60,0	17,7	n.a.	-48,8	23,8	n.a.
Käyttökate, M€ ilman kertaluonteisia eriä ⁽¹⁾	12,9	17,7	-27,1 %	24,2	23,8	1,7 %
Liiketulos, M€ ⁽¹⁾	-75,3	6,8	n.a.	-95,3	-16,9	n.a.
Liiketulos, M€ ilman kertaluonteisia eriä ⁽¹⁾	-2,3	6,8	n.a.	-22,4	-16,9	n.a.
Keskeneräinen tuotanto, M€	204,0	190,2	7,3 %	204,0	190,2	7,3 %
Liiketoiminnan vapaa kassavirta, M€ ⁽²⁾	26,5	39,7	-33,3 %	-43,2	13,8	n.a.
Kokonaisinvestoinnit, M€ ⁽³⁾	17,0	53,1	-68,0 %	117,9	201,8	-41,6 %
Ylläpitoinvestoinnit, M€	11,4	8,3	37,3 %	60,3	39,5	52,7 %
Investoinnit tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvuun, M€	5,6	44,8	-87,5 %	57,6	162,3	-64,5 %
Oma pääoma, M€	384,8	442,1	-13,0 %	384,8	442,1	-13,0 %
Taseen loppusumma, M€	1 006,7	918,5	9,6 %	1006,7	918,5	9,6 %

1) Akkukemikaalitehtaan ylösajon vaikutus vuoden 2021 käyttökatteeseen ja liiketulokseen ilman kertaluonteisia eriä oli noin -20 miljoonaa euroa.

2) Liiketoiminnan vapaa kassavirta ylläpitoinvestointien jälkeen = Käyttökate - Käyttöpääoman muutos - Ylläpitoinvestoinnit.

3) Investointien jakoa kategorioiden kesken on korjattu takautuvasti 1-9/2021. Korjauksen vaikutus tammi-syyskuun 2021 vapaaseen kassavirtaan oli -15,5 miljoonaa euroa.

Toimitusjohtaja Joni Lukkaroinen:

”Vuosi 2021 Terrafamella oli akkukemikaaliliiketoiminnan käynnistymisen vuosi. Lähes kolme vuotta kestänyt tehtaan rakentaminen saatiin päätökseen kesällä 2021 ja tuotannon ylösajo aloitettiin. Uuden kapasiteetin valmistuminen ajoittui hyvään markkinatilanteeseen. Vuonna 2021 sähköautojen myynti kaksinkertaistui vuoteen 2020 verrattuna ja maailmassa myytiin kaikkiaan yli 6,5 (3,2) miljoonaa sähköautoa. Kiina, jossa myytiin lähes puolet maailman sähköautoista, toimii edelleen sähköautomarkkinan veturina, mutta myös Euroopassa henkilöautoja ja kevyitä hyötyajoneuvoja myytiin vuonna 2021 lähes 70 prosenttia enemmän kuin vuonna 2020, yhteensä noin 2,2 (1,3) miljoonaa autoa.

Akkukemikaalitehtaan käynnistyminen muutti yhtiön erikoiskemikaalien tuottajaksi. Myös Terrafamen strategiaa tarkennettiin. Terrafamen strategisena päämääränä on keventää liikenteen hiilijalanjälkeä vastuullisesti tuotetuilla akkukemikaaleilla. Tuotantoketjun vastuullisuus, jäljitettävyyys, pieni hiilijalanjälki ja toimitusvarmuus ovat strategian ytimessä olevia vahvuuksiamme.

Ylösajovaiheessa olevan akkukemikaaliliiketoiminnan liikevaihto loppuvuoden 2021 aikana oli 27,1 (0) miljoonaa euroa. Metallipuolituoteliiketoiminnan liikevaihto oli 351,3 (338,3) miljoonaa euroa. Vuoden 2021 liikevaihto oli 378,4 (338,3) miljoonaa euroa, mikä on 11,8 prosenttia vertailukautta enemmän. Liikevaihdon kasvua rajoitti metallien hintasuojausten vaikutus erityisesti loppuvuoden aikana.

Teimme vuoden 2021 lopulla päätöksen korottaa taseen ympäristövarausta 159,1 miljoonasta eurosta 232 miljoonaan euroon. Päätös perustuu näkemykseen siitä, että lupaviranomainen muuttaa ympäristölupaan sisältyvän ympäristövakuuden perusteita vastaamaan aiemmin vuoden 2021 aikana saamaamme primääriiluotusaluetta koskevaa erillistä lupapäätöstä, mikä tarkoittaa vakuustason merkittävää nousua. Arvioimme saavamme lupapäätöksen maaliskuun 2022 aikana.

Ympäristövarauksen korottamisella oli merkittävä tulosvaikutus ja vuoden 2021 käyttökate laski -48,8 (23,8) miljoonaan euroon. Käyttökate ilman ympäristövarauksen muutosta oli 24,2 (23,8) miljoonaa euroa, mikä on 6,4 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Akkukemikaalitehtaan ylösajon vaikutus käyttökatteeseen oli noin -20,0 miljoonaa euroa.

Terrafamen akkukemikaalituotanto on täysin integroitu omaan kaivostoimintaan ja metallien jalostukseen, joissa keskeinen strateginen tavoite on olla nikkeliintuottajana maailman kustannustehokkaimman neljänneksen joukossa. Yhtiön tulevaisuuden kannalta myös metallipuolituoteliiketoiminnan on oltava tehokasta ja kannattavaa. Käynnistimme tammikuussa 2022 säästöohjelman, jonka tavoitteeksi asetettiin yhteensä 10 miljoonan euron vuotuiset säästöt sekä yhtiön kansainvälisen kilpailukyvyyn ja kannattavuuden parantaminen. Neuvotteluiden lopputuloksena päätettiin tuotannollisten ja taloudellisten syiden sekä toimintojen uudelleen järjestelyiden perusteella vähentää 65 henkilötyövuotta, joista irtisanomisia on 42.

Vuoden 2020 lopulla käynnistetty jatkuvan parantamisen ohjelma on alkanut näkyä turvallisuustyön tuloksissa erityisesti oman henkilöstön osalta, jolla vuoden 2021 tapaturmataajuus (LTIFR) oli 5,5 (8,3) miljoonaa työtuntia kohden. Kumppaniyritysten turvallisuuskehitys ei ole ollut riittävää ja kumppaneiden turvallisuuskulttuurin kehittämiseen kiinnitetään edelleen erityistä huomiota.”

Markkinaympäristö

Sähköauto- ja akkumarkkinat

Sähköautojen globaali myynti on jatkunut vahvana. Vuonna 2021 maailmassa myytiin kaikkiaan yli 6,5 (3,2) miljoonaa sähköautoa. Sähköautojen myynti kaksinkertaistui vuoteen 2020 verrattuna, jolloin tuotantomäärät jäivät matalammiksi koronapandemian vuoksi.

Sähköautojen myynti oli edelleen erityisen vahvaa Kiinassa, jossa henkilöautojen sekä kevyiden hyötyajoneuvojen myynti vuonna 2021 kasvoi 136 prosenttia verrattuna vuoteen 2020, ja oli yhteensä noin 3,2 miljoonaa autoa. Sähköautojen myynti lähes kaksinkertaistui myös USAssa ja Kanadassa. Euroopassa henkilöautoja ja kevyitä hyötyajoneuvoja myytiin vuonna 2021 yhteensä noin 2,2 (1,3) miljoonaa autoa, mikä on lähes 70 prosenttia enemmän kuin vuonna 2020.

Vuonna 2021 kaikki ajoneuvoluokat mukaan lukien sähköautojen akkujen myyntipainotettu keskikoko oli 45,3 kWh (46,6 kWh). NCM 811 -akkujen, joissa nikkelin osuus on suuri, markkinaosuus kasvoi vuonna 2021 noin 18 prosenttiin, kun se vuonna 2020 oli noin 8 prosenttia. NCM 622 -akkujen markkinaosuus oli noin 24 prosenttia, kun se vuonna 2020 oli noin 36 prosenttia. Kesällä 2020 markkinoille tulleiden NCM 712 -akkujen markkinaosuus oli joulukuussa 2021 noin 3 prosenttia.

Nikkeli ja sinkki

Perusmetallien hinnat Lontoon metallipörssissä (London Metal Exchange, LME) olivat katsauskaudella selvästi korkeammalla tasolla kuin vuoden 2020 vertailujaksoilla.

Vuonna 2021 nikkelisulfaatin keskimääräinen hintapremio (SPOT China) nikkelin LME-hintaan nähden oli 2 979 (1 086) USD/nikkelitonni. Vuoden 2021 neljännellä vuosineljänneksellä nikkelisulfaatin keskimääräinen hintapremio oli 2 264 (1 908) USD/nikkelitonni.

Nikkelin keskimääräinen markkinahinta vuonna 2021 oli 18 469 (13 789) USD/t, mikä on 34 prosenttia korkeampi kuin vuoden 2020 vastaavana ajankohtana. Nikkelin keskimääräinen markkinahinta vuoden 2021 neljännellä vuosineljänneksellä oli 19 821 (15 930) USD/t, mikä on 24 prosenttia korkeampi kuin vertailukaudella ja korkein vuosineljänneskohtainen noteeraus sitten vuoden 2012 ensimmäisen vuosineljänneksen. Nikkelin hinta nousi 3,6 prosenttia verrattuna vuoden 2021 kolmanteen vuosineljännekseen (19 125).

Sinkin keskimääräinen markkinahinta vuonna 2021 oli 3 006 (2 267) USD/t, mikä oli 33 prosenttia korkeampi kuin vuoden 2020 vastaavana ajankohtana. Sinkin keskimääräinen markkinahinta vuoden 2021 neljännellä vuosineljänneksellä oli 3 364 (2 628) USD/t, mikä on 28 prosenttia korkeampi kuin vertailukaudella ja korkein noteeraus sitten vuoden 2018 ensimmäisen vuosineljänneksen. Sinkin hinta nousi 13 prosenttia verrattuna vuoden 2021 kolmanteen vuosineljännekseen (2 991).

London Metal Exchangen (LME) ja Shanghai Futures Exchangen (SHFE) yhteenlasketut nikkeliavarastot olivat vuoden 2021 lopussa 106 313 tonnia. Varastot laskivat merkittävästi verrattuna vuoden 2020 lopun tilanteeseen (266 091). Varastotasojen lasku oli erityisen voimakasta vuoden 2021 toisella vuosipuoliskolla. Vuoden lopun varastotaso vastaa noin 2 viikon (6) kysyntää. Sinkkivarastot olivat vuoden 2021 lopussa yhteensä 257 919 tonnia, mikä vastaa noin 1 (1) viikon kysyntää. Varastotasot nousivat jonkin verran vuoden 2020 lopun tilanteesta (231 154), mutta laskivat hieman verrattuna vuoden 2021 kolmannen vuosineljänneksen lopun tilanteeseen (261 177).

Valuuttakurssi

Vuoden 2021 neljännellä vuosineljänneksellä keskimääräinen EUR/USD valuuttakurssi oli 1,14, kun se vuoden 2020 vastaavana ajankohtana oli 1,19. US-dollarin kurssi suhteessa euroon vahvistui neljännellä vuosineljänneksellä verrattuna vuoden 2021 kolmanteen vuosineljännekseen (1,18). Vuoden 2020 kolmannella vuosineljänneksellä EUR/USD oli 1,17.

Tuotanto

Nikkelin tuotanto oli 28 582 (28 740) tonnia, mikä on 0,6 prosenttia vertailukautta vähemmän. Sinkin tuotanto oli 54 353 (55 100) tonnia, mikä on 1,4 prosenttia vertailukautta vähemmän. Nikkelin ja sinkin tuotantomäärät pysyivät vuoden 2020 tasolla. Akkukemikaalitehtaan tuotannon ylösajo käynnistettiin kesäkuussa.

Neljännellä vuosineljänneksellä nikkelin tuotanto oli 7 976 (8 600) tonnia, mikä on 7,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Vuonna 2020 neljännen vuosineljänneksen nikkeliintuotanto oli erityisen vahva. Sinkin tuotanto oli 15 193 (15 037) tonnia, mikä on 1,0 prosenttia edellisvuotta enemmän. Akkukemikaalitehtaan ylösajoa jatkettiin neljännellä vuosineljänneksellä.

Liikevaihto ja taloudellinen tulos

Vuoden 2021 liikevaihto oli 378,4 (338,3) miljoonaa euroa, mikä on 11,8 prosenttia vertailukautta enemmän. Liikevaihdon kasvua rajoitti metallien hintasuojausten vaikutus erityisesti loppuvuoden aikana.

Uuden akkukemikaalitehtaan tuotannon ylösajo käynnistyi kesäkuussa, minkä jälkeen aloitettiin ensimmäisten tuote-erien toimitukset asiakkaiden tuotehyväksyntäprosesseihin. Akkukemikaalitehdashanke ja sitä myöten akkukemikaaliliiketoiminnan käynnistyminen viivästyivät alkuperäisestä suunnitelmasta koronapandemian takia.

Vuonna 2021 akkukemikaaliliiketoiminnan liikevaihto oli 27,1 miljoonaa euroa ja metallipuolituoteliiketoiminnan liikevaihto 351,3 miljoonaa euroa. Vuonna 2020 koko liikevaihto kertyi metallipuolituoteliiketoiminnasta.

Neljannen vuosineljänneksen liikevaihto oli yhteensä 116,8 (103,7) miljoonaa euroa, mikä on 12,6 prosenttia vertailukautta enemmän. Liikevaihdon kasvua rajoitti metallien hintasuojausten vaikutus.

Neljännellä vuosineljänneksellä akkukemikaaliliiketoiminnan liikevaihto oli 17,4 miljoonaa euroa ja metallipuolituoteliiketoiminnan liikevaihto 99,4 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 neljännellä vuosineljänneksellä koko liikevaihto kertyi metallipuolituoteliiketoiminnasta.

Vuoden 2021 tilinpäätökseen tehtiin ympäristövarauksen korotus aiemmasta 159,1 miljoonasta eurosta 232 miljoonaan euroon. Tällä oli kertaluonteinen -72,9 miljoonan euron heikentävä vaikutus vuoden 2021 taloudelliseen tulokseen. Ympäristövarauksen muutoksella ei ollut vaikutusta kassavirtaan.

Käyttökate ilman kertaluonteisia eriä oli 24,2 (23,8) miljoonaa euroa, mikä on 6,4 (7,0) prosenttia liikevaihdosta. Akkukemikaaliliiketoiminnan vaikutus käyttökatteeseen ilman kertaluonteisia eriä oli noin -20 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 raportoitu käyttökate oli -48,8 (23,8) miljoonaa euroa.

Neljannen vuosineljänneksen käyttökate ilman kertaluonteisia eriä oli 12,9 (17,7) miljoonaa euroa, mikä on 11,0 (17,1) prosenttia liikevaihdosta. Akkukemikaaliliiketoiminnan vaikutus käyttökatteeseen ilman kertaluonteisia eriä oli noin -8 miljoonaa euroa. Neljannen vuosineljänneksen raportoitu käyttökate oli -60,0 (17,7) miljoonaa euroa.

Liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli -22,4 (-16,9) miljoonaa euroa. Vuoden 2021 raportoitu liiketulos oli -95,3 (-16,9) miljoonaa euroa.

Neljannen vuosineljänneksen liiketulos ilman kertaluonteisia eriä oli -2,3 (6,8) miljoonaa euroa. Neljannen vuosineljänneksen raportoitu liiketulos oli -75,3 (6,8) miljoonaa euroa.

Vuoden 2021 liiketoiminnan vapaa kassavirta* oli -43,2 (13,8) miljoonaa euroa.

Neljännellä vuosineljänneksellä liiketoiminnan vapaa kassavirta* oli 26,5 (39,7) miljoonaa euroa.

*Liiketoiminnan vapaa kassavirta ylläpitoinvestointien jälkeen = Käyttökate - Käyttöpääoman muutos - Ylläpitoinvestoinnit.

Investoinnit

Investointeja tarkastellaan Terrafamessa kahdessa ryhmässä: investointeina tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen sekä investointeina tuotannon ylläpitoon.

Investoinnit, miljoonaa euroa	2021	2020	Muutos-%
Ylläpitoinvestoinnit	60,3	39,5	52,7
Investoinnit tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvuun	57,6	162,3	-64,5
Investoinnit yhteensä	117,9	201,8	-41,6

Vuonna 2021 investointeihin käytettiin yhteensä 117,9 (201,8) miljoonaa euroa. Tästä summasta tuottavuuden parantamiseen ja kapasiteetin kasvattamiseen käytettiin 57,6 (162,3) miljoonaa euroa ja ylläpitoinvestointeihin 60,3 (39,5) miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 investoinnit kapasiteetin kasvuun liittyivät akkukemikaalitehtaan rakentamiseen sekä primääriliuotusalueen lohkojen 2 ja 3 pidentämiseen 150 m jatko-osuudella. Akkukemikaalitehtaan tuotannon ylösajo aloitettiin kesäkuussa.

Tuotannon ylläpitoon liittyviä merkittävimpiä investointikohteita olivat Kuusilammen louhoksen laajentaminen, sivukivialueen uuden lohkon rakennustyöt, kaivoskaluston ja malmin murskauslinjaston varaosien hankinnat sekä bioliuotuksen ja vesienhallintaan liittyvän allaskapasiteetin kasvattaminen.

Rahoitusjärjestelyt

Terrafame nosti vuoden 2021 aikana yhteensä noin 92 miljoonaa euroa elokuussa 2020 Suomen Malmijalostuksen ja Galenan kanssa sovitusta, yhteensä 115 miljoonan euron oman pääoman ehtoisesta rahoituksesta. Näiden nostojen jälkeen Terrafame on käyttänyt koko rahoituspaketin.

Seuraavassa taulukossa esitettävät summat sisältävät kaikki Terrafamen toiminta-aikanaan osakkeenomistajilta saamat rahoituserät sekä omaksi pääomaksi konvertoidut vieraan pääoman ehtoiset erät.

	Oman pääoman ehtoinen rahoitus	Konvertoitu oma pääoma	Vieraan pääoman ehtoinen rahoitus	Rahoitus yhteensä
Suomen Malmijalostus Oy	537,3			537,3
Galena asset management	225,7			225,7
Trafigura		20,2	160,6	180,8
Sampo-konserni		6,8	38,8	45,6
Yhteensä	763,0	27,0	199,4	989,4

Valuuttamääräiset erät on arvostettu euroiksi katsauskauden päätöspäivän kurssiin.

Syyskuussa 2021 Terrafame allekirjoitti 90 miljoonan dollarin vakuudettoman rahoitusjärjestelyn kansainvälisen pankin kanssa. Järjestely on nelivuotinen ja sille on sovittu 12 kuukauden lyhennysvapaa jakso. Akkukemikaalien tuotannon ja myynnin aloituksesta johtuen yhtiö arvioi, että sen käyttöpääoman tarve kasvaa noin 100 miljoonaa euroa. Allekirjoitettu rahoitusjärjestely on suunnitelman mukainen ja tärkeä askel käyttöpääoman kasvun rahoittamisessa. Järjestelystä nostettiin loppuvuoden 2021 aikana yhteensä 20 miljoonaa dollaria.

Yhtiö uudelleen rahoitti syyskuussa myös ympäristövakuuden kansainvälisen vakuuttajasyndikaatin kanssa. Sopimus on neljän vuoden mittainen ja summaltaan 161 miljoonaa euroa ja se kattaa voimassa olevan ympäristöluvan mukaisen vakuustarpeen.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Terrafamella on yksi osakelaji. Vuoden 2021 lopussa yhtiöllä oli 4 988 040 osaketta, osakepääomaa 2,0 miljoonaa euroa ja omaa pääomaa 384,8 (442,1) miljoonaa euroa.

Suomen Malmijalostus Oy ('Finnish Minerals Group', 'FMG') omisti 31.12.2021 Terrafamesta 67,1 %, Galena-rahastot 31,1 % ja Sampo Oyj 1,8 %. Vuoden 2021 aikana tehdyt osakejärjestelyt esitetään seuraavassa taulukossa:

	Galena 2	Galena 3	Galena 4	Sampo	FMG	Trafigura	Yhteensä
Omistus 31.12.2020	14,1 %	17,2 %	0,0 %	1,9 %	66,8 %	0,0 %	100,0 %
31.12.2020	602 952	733 233	0	79 422	2 847 556	0	4 263 163
Osakemäärien muutokset tilikaudella:							
OPO:n ehtoinen rahoitus	0	0	215 181	0	501 686	0	
Osakesiirto							
Korkojen ja järjestelypalkkioiden maksu osakkeina	0	0	0	8 010	0	0	
31.12.2021	602 952	733 233	215 181	87 432	3 349 242	0	4 988 040
Omistus 31.12.2021	12,1 %	14,7 %	4,3 %	1,8 %	67,1 %	0,0 %	100,0 %

Suomen Malmijalostuksen omistusosuus voi tulevaisuudessa laskea alimmillaan 50,1 prosenttiin, jos Trafigura, Galena ja Sampo käyttävät optio-oikeutensa ja lainojen korot maksetaan osakkeina. Tällöin Galenan ja Trafiguran omistusosuus olisi noin 45,0 prosenttia ja Sammon noin 5,0 prosenttia.

Henkilöstö ja kumppaniverkosto

Terrafamen teollisuusalueella työskenteli vuoden 2021 aikana säännöllisesti lähes 1 800 henkilöä. Terrafamen palveluksessa oli katsauskauden lopussa 879 (870) henkilöä. Akkukemikaalitehtaalla ja sitä palvelevissa tukitoiminnoissa (mm. laboratorio ja logistiikka) työskenteli vuoden lopussa yhteensä 157 henkilöä. Terrafamen, Kainuun ammattopiston ja Oulun seudun ammattopiston yhteistyönä järjestettävän prosessiteollisuuden ammattitutkintoon johtavan kaksivuotisen oppisopimuskoulutuksen opiskelijoiden osuus henkilöstöstä oli vuoden lopussa 23 henkilöä. Kesäaikaan yhtiö tarjosi kesätyöpaikan noin 80 henkilölle.

Teollisuusalueella työskenteli katsauskaudella keskimäärin 883 (1 166) urakoitsijoiden ja alihankkijoiden palveluksessa olevaa henkilöä (kokoaikaisiksi muutettuna, FTE). Ulkopuolisen henkilöstön määrän pieneneminen johtuu erityisesti akkukemikaalitehtaan rakennusprojektissa työskennelleiden määrän vähenemisestä. Vuonna 2021 akkukemikaalitehtaan rakennusprojektissa työskenteli enimmillään (kokoaikaisiksi muutettuna, FTE) 368 henkilöä (534).

Vastuullisuus

Vastuullisuus on kiinteä osa Terrafamen liiketoimintaa. Yhtiö on sitoutunut toiminnassaan YK:n Global Compact -periaatteisiin. Yhtiö kunnioittaa toiminnassaan myös ILO:n työelämää koskevia perusperiaatteita ja perusoikeuksia. Lisäksi kaikkien Terrafamen työntekijöiden sekä kumppaniyritysten ja palvelu- ja tarveainetoimittajien tulee noudattaa Terrafamen toimintatapaperiaatteiden (Code of Conduct) sekä kestävän kehityksen politiikan mukaisia periaatteita. Poliitiikan käytännön toteutusta tukevat Terrafamen sertifioitu johtamisjärjestelmä (ISO 9001, ISO 45001 ja ISO 14001) sekä tarkemmat toimintaohjeet.

Vastuullisuusohjelma

Terrafamen strategisena päämääränä on keventää liikenteen hiilijalanjälkeä vastuullisesti tuotetuilla akkukemikaaleilla.

Terrafamen vastuullisuustyötä toteutetaan yhtiön vuonna 2020 käynnistetyllä vastuullisuusohjelmalla, jossa on asetettu kunnianhimoisia numeerisia ja laadullisia tavoitteita toiminnan kehittämiseksi vuosille 2020-2024. Vastuullisuusohjelman teemat on kytketty YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin niiltä osin kuin vastuullisuustavoitteissa ja YK:n kestävän kehityksen tavoitteissa on nähty yhtymäkohtia. Vastuullisuusohjelman toteutumista seurataan vuosittain yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.terrafame.fi > [Terrafame Oy](#) > [Vastuullisuus](#) julkaistavassa kestävän kehityksen katsauksessa, jossa esitetään kootusti myös yhtiön vastuullisuusteemoihin liittyviä tunnuslukuja, mukaan lukien ilmastoon liittyvät päästömittarit (Scope 1, Scope 2, Scope 3). Seuraava kestävän kehityksen katsaus julkaistaan kesällä 2022.

Terrafame on sitoutunut noudattamaan suomalaisen Kestävän kaivostoiminnan verkoston toimintaperiaatteita. Terrafame on tehnyt verkoston kaivosvastuujärjestelmän itsearviointitodentamisen. Todennetut tulokset olivat linjassa yhtiön itsearviointin kanssa. Järjestelmän viisiportaisella asteikolla (C-B-A-AA-AAA, jossa C = noudattaa sääntelyä, AAA = osoittaa edelläkävijyyttä) yhtiön ympäristöturvallisuuden kannalta merkittävimmät, patoturvallisuuteen ja vesienhallintaan liittyvät osa-alueet ovat hyvällä tasolla A.

Osaamisen kehittäminen

Osaava henkilöstö on Terrafamen tärkeä avainvoimavara.

Vuonna 2021 henkilöstön osaamisen kehittämisen painopisteisiin lukeutuivat mm. akkukemikaalitehtaan operointi ja kunnossapito, turvallisuus- ja johtamiskulttuurin kehittäminen sekä tuotannonkäyttövarmuustaidot. Vuoden alkupuoliskolla toteutettiin vuosittaiset henkilökohtaiset kehityskeskustelut.

Yhtiön henkilöstöstrategiassa painopisteet ovat kyvykkyyksien ja osaamisen kehittämisessä, taitavassa esihenkilötyössä sekä tehokkaan, läpi yhtiön toimivan sisäisen yhteistyön rakentamisessa.

Vuonna 2021 yhtiössä jatkettiin panostuksia henkilöstön kehittämiseen. Uusi akkukemikaalitehdas tarjosi usealle terrafamelaistalle mahdollisuuden työkiertoon ja urakehitykseen. Henkilöstöä täydennettiin uusrekrytointien lisäksi myös oppisopimuskoulutuksen kautta pätevöityneillä henkilöillä. Akkukemikaalitehtaan henkilöstölle järjestettiin intensiivisesti koulutusta tukemaan turvallista ja tehokasta käyttöönottoa.

Terrafame kannustaa henkilöstöään kouluttautumaan. Vuoden aikana 174 terrafamelaista suoritti työnsä ohessa mm. prosessiteollisuuden, ajoneuvoalan, kunnossapidon sekä sähkö- ja automaatioalan ammattitutkinto-opintoja tai tuotannon esihenkilötyön erikoisammattitutkintoa. Muu koulustustoiminta jatkui myös vahvana, joskin koronatilanteen vuoksi lähikoulutuksia toteutettiin hieman aiempaa vähemmän. Ammatillisten koulutusten lisäksi järjestettiin laajasti mm. työturvallisuus-, kemikaali- ja ensiapukoulutuksia. Esihenkilötyötä kehitettiin niin ikään koulutusten ja valmennusten avulla. Kaikkiaan rekisteröityjä koulutuksia kertyi 6,1 (3,1) päivää/henkilö. Esihenkilökoulutuksia oli 1 (1,5) päivää esihenkilöä kohden.

Oppilaitosyhteistyö

Terrafamella on ollut kolme prosessiteollisuuden ammattitutkintoon tähtäävää oppisopimusryhmää, joista kaksi sai opintonsa suunnitellusti päätökseen vuoden 2021 aikana. Opiskelijoita valmistui kahdesta ryhmästä yhteensä 44, ja heistä valtaosa jatkaa yhtiön palveluksessa toistaiseksi voimassa olevissa työsuhteissa. Keväällä 2020 alkaneessa ryhmässä oppisopimuskoulutusta suorittaa vielä 23 opiskelijaa. Oppisopimusopiskelun avulla Terrafamella sekä koulutetaan uutta ammattitaitoista henkilöstöä että kehitetään jo talossa olevan henkilöstön ammatillista osaamista.

Oppilaitostyötä jatkettiin osaavien henkilöiden saatavuuden varmistamiseksi. Tiivistä yhteistyötä tehtiin erityisesti Kainuun ammattiopiston sekä Kajaanin ammattikorkeakoulun, kanssa. Merkittävimpiä yhteistyön tuloksia olivat mm. prosessiteollisuuden sekä sähkö- ja automaatiokoulutuksen vahvistaminen alueellisesti. Yhteistyö konkretisoitui myös harjoitteluiden, kesätöiden, opinnäytetöiden ja opettajavierailujen muodossa.

Toimintakulttuurin kehittäminen

Vuonna 2021 merkittävin panostus toimintakulttuurin kehittämiseksi oli ROTI-hanke, jossa kehitetään turvallisuus- ja johtamiskulttuuria sekä tuotannon käyttövarmuutta. Hankkeessa vahvistetaan oppivaa, osallistuvaa ja systemaattisen jatkuvan parantamisen kulttuuria. Koko henkilöstö, erityisesti esihenkilöt ja tuotannon henkilöstö osallistuvat hankkeeseen konkreettisesti mm. käyttöönotettujen turvallisuuskeskustelujen sekä turvallisuus- ja vuorokokousten kautta.

Turvallisuus ja henkilöstön hyvinvointi ovat tärkeitä, jatkuvia teemoja toiminnassamme. Vuonna 2021 panostimme edelleen erityisesti terveysturvallisuuteen koronapandemian vuoksi. Hyvinvoinnin kehittämisen painopisteitä olivat mm. konkariosaajiemme työkyvyn tuki, esihenkilötyön kehittäminen ja aktiivisen virkistystoiminnan ylläpito. Yhtiössä hyödynnetään laajoja työterveyshuollon palveluita. Erilaisten altisteiden ja työkyriskien seuranta on systemaattista ja jatkuvaa. Varhaisen tuen ja korvaavan työn toimintamalleja sovellettiin aktiivisesti. Työpaikka- ja ergonomiaselvityksiä kohdennettiin ympäri vuoden eri tehtävälueille. Henkilöstön sairauspoissaolot olivat keskimäärin 4,3 (4,8) prosenttia teoreettisesta säännöllisestä työajasta. Henkisen ja fyysisen vireyden ylläpitämiseksi yhtiö tukee henkilöstöä liikunta- ja kulttuurisaldolla ja tuetulla työpaikkalounaalla

Yhteistyökumppanit

Terrafamen teollisuusalueella toimi vuonna 2021 keskimäärin noin 150 pitkäaikaista kumppaniyrittystä.

Terrafame edellyttää, että kaikki sen palveluiden, materiaalien ja tarveaineiden toimittajat työskentelevät ihmisoikeuseriaatteiden ja -arvojen kunnioittamisen pohjalta. Yhteistyökumppanit noudattavat myös yhtiön toimintatapaperiaatteita (Code of Conduct), joissa määritetään tuotantoalueella noudatettavat yleiset vastuut ja velvollisuudet. Näitä täsmennetään yhtiön yksityiskohtaisemmissa politiikoissa ja ohjeissa. Liikekumppaneiden odotetaan jakavan yhtiön arvot ja heiltä edellytetään sitoutumista korkealaatuiseen toimintaan, turvallisuuteen ja tehokkuuden jatkuvaan parantamiseen. Kaikkien kumppanien, palveluntarjoajien ja alihankkijoiden on lisäksi toimittava Terrafamen kestävä kehityksen politiikan mukaisesti. Toimintatapaperiaatteet ja kestävä kehityksen politiikka ovat saatavilla yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.terrafame.fi > [Terrafame Oy > Vastuullisuus](#).

Terrafame arvioi kumppaniyrittysten toimintaa säännöllisissä toimittaja-auditoinneissa sekä -arvioinneissa, joita tehdään sopimuskauden aikana, työsuorituksen jälkeen sekä uuden kumppanin kilpailutuksen yhteydessä. Vuonna 2021 tehtiin yhteensä 8 (3) toimittaja-auditointia. Vuoden aikana tehtiin lisäksi yhteensä 16 toimittaja-arviointia kesäkuussa 2020 käyttöön otetulla työkalulla. Vuonna 2021 pidettiin yhteensä 4 erillistä kumppanitapaamista, joissa käytiin läpi yhtiön toimintatapaperiaatteita, UN Global Compact –aloitteen periaatteita sekä yhtiössä vuonna 2020 osana tehostettua turvallisuustyötä käyttöön otettuja nollatoleranssisääntöjä. Kumppanitapaamisissa on ollut läsnä edustajat yhteensä yli sadasta kumppaniyrittäjästä. Luvuissa ovat mukana myös akkukemikaalitehtaan rakennusprojektiin liittyvät urakoitsijat.

Työturvallisuus

Turvallisuus on yksi Terrafamen perusarvoista ja jatkuva turvallisuuskulttuurin kehittäminen on ollut tärkeimpiä painopistealueita yhtiön aloitushetkestä alkaen. Toiminnan teollisuusalueella tulee olla

turvallista sekä omille työntekijöille että yhteistyökumppaneiden työntekijöille, kaikissa olosuhteissa ja kaikissa tilanteissa. Tavoitteena on nolla tapaturmaa.

Työturvallisuuden tunnusluvut, 12 kk LTIFR1	2021	2020	Muutos, %
Tapaturmataajuus, Terrafamen työntekijät	5,5	8,3	-33,7
Tapaturmataajuus, kumppaniyritykset	11,8	10,6	11,3
Tapaturmataajuus, yhteensä teollisuusalueella	8,9	9,8	-9,2

Vuoden 2020 lopulla käynnistetty ROTI-hanke on alkanut näkyä turvallisuustyön tuloksissa ja vuoden 2021 aikana Terrafamen henkilöstön tapaturmat ovat vähentyneet selvästi. Kumppaniyritysten suoriutuminen ei ole ollut riittävää ja kumppaneiden turvallisuuskulttuurin kehittämiseen kiinnitettiin erityistä huomiota. Loppuvuoden 2021 valmisteltiin Terrafamen henkilöstön turvallisuusbonuksen rakenteen muutosta niin, että se ottaa huomioon myös kumppaniyritysten henkilöstön tapaturmat. Muutoksella kannustetaan kaikkia terrafamelaisia puuttumaan omalla alueellaan tapahtuvaan turvattomaan tekemiseen, myös silloin kun kyseessä on kumppaniyrityksen työntekijä. Muutettu turvallisuusbonus otettiin käyttöön vuoden 2022 alussa. Yhteistyökumppaneiden työturvallisuussuoriutumista seurataan tarkasti ja heille on rakennettu myös omia kannustin- ja sanktiojärjestelmiä.

Ympäristö- ja lupa-asiat

Terrafamen pyrkimyksenä on ympäristösuoriutumisen jatkuva parantaminen ja ympäristökuormituksen pienentäminen.

Ympäristötarkkailu

Terrafame seuraa teollisuusalueen ympäristön tilaa lupapäätösten ja viranomaisen hyväksymän veloitettarkkailuohjelman mukaisesti. Ympäristötarkkailun vuosiraportit ovat saatavilla Terrafamen verkkosivuilta osoitteesta www.terrafame.fi > Ympäristö > Ympäristövaikutukset ja -tarkkailu > [Ympäristötarkkailuraportit](#). Vuoden 2021 raportit valmistuvat arviolta maaliskuussa 2022.

Vesistöjen sulfaattikuormitus on Terrafamen tuotannon keskeisimpiä ympäristövaikutuksia. Vuonna 2021 purkuvesien metalli- ja sulfaattipitoisuudet sekä sulfaattikuormitus olivat ympäristölupaehtojen mukaisia. Syyskuussa oli yksi purkuvesien juoksutuksiin liittyvä poikkeama, joka ilmoitettiin paikallisviranomaiselle ja korjattiin välittömästi.

Yhtiö on kehittänyt toimintaansa siten, että sulfaattia kierrätetään entistä tehokkaammin takaisin prosessiin. Tavoitteena on, että tuotantoprosessista vesienkäsittelyyn päätyvä sulfaatti kierrätetään sataprosenttisesti takaisin liuoskiertoon. Vuonna 2020 käyttöön otettu keskusvedenpuhdistamon 2-linjan ajomalli mahdollistaa keruuvesien aiempaa tehokkaamman eriyttämisen. Vain vähäsulfaattiset keruuedet, siltä osin, kun niitä ei käytetä raakavetenä, johdetaan puhdistettuina ulos alueelta.

Keskeiset purkuvesiin liittyvät tunnusluvut	Toteutunut 2021	Toteutunut 2020
Puhdistetut purkuvedet, Mm ³	8,86	7,94
Purkuvesien sulfaatti, tonnia (lupakiintiö 16 300 t)	14 492	13 067

Sulfaattia prosessista takaisin liuoskiertoon, % (tavoite 100 %)	100	70
---	-----	----

Terrafame raportoi ympäristöpäästöihin liittyvät keskeiset tunnusluvut kesällä 2022 yhtiön verkkosivuilla osoitteessa www.terrafame.fi > Terrafame Oy > Raportointi julkaistavassa kestävä kehityksen katsauksessa.

Lupa-asiat

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi ympäristöluvan Terrafamen akkukemikaalitehtaalle 20.1.2021.

Korkein hallinto-oikeus (KHO) antoi 22.6.2021 päätöksensä Terrafamen sivukivialueen KL2 ympäristöluvasta. Päätöksellään KHO hylkäsi Vaasan hallinto-oikeuden 16.12.2019 antamasta päätöksestä tehdyt valitukset ja piti ratkaisun voimassa. Sivukivialueen KL2 ympäristölupa on voimassa siihen saakka, kunnes Terrafamen päälupaa koskeva asia on lainvoimaisella tai täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä ratkaistu.

Korkein hallinto-oikeus (KHO) antoi 24.6.2021 päätöksensä Terrafamen valtioneuvostolta 6.2.2020 saamaan uraanin talteenottolupa. KHO vahvisti valtioneuvoston antaman luvan. Yhtiö jätti ydinenergialain (990/1987) mukaisen lupahakemuksen koskien uraanin talteenottoa valtioneuvostolle 30.10.2017.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto myönsi 2.7.2021 ympäristöluvan primääriliuotuksen alueen laajentamiselle. Primääriliuotusalueen tuotantokäyttöä on pidennetty lohkoilla 2 ja 3 päätöksen mukaisesti 150 metriä kesän 2021 aikana.

Terrafamella on vireillä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa (PSAVI) pääluvan uusimiseen liittyvä lupaprosessi. Hakemus jätettiin elokuussa 2017.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Terrafame ilmoitti 4.3.2022 korottavansa ympäristövarausta vuoden 2021 tilinpäätöksessä aiemmasta 159,1 miljoonasta eurosta 232 miljoonaan euroon. Varauksen korotuksen vaikutus vuoden 2021 liiketulokseen on -72,9 miljoonaa euroa. Varauksen kasvattaminen perustuu yhtiön näkemykseen siitä, että ympäristövakuus nousee uudessa ympäristöluvassa. Terrafame arvioi saavansa uuden, koko toimintaa koskevan ympäristöluvan maaliskuussa 2022.

Vuoden 2022 alussa toteutetuissa muutosneuvotteluissa onnistuttiin löytämään 10 miljoonan euron vuosittainen säästö, jolla varmistetaan taloudellisesti kestävä liiketoiminta. Säästöohjelmaa on lähdetty toteuttamaan määrätietoisesti.

Näkymät vuodelle 2022

Terrafamella on meneillään useita akkukemikaaleihin liittyviä merkittäviä asiakasneuvotteluja ja tuotehyväksyntäprosesseja.

Akkukemikaalitehtaan tuotannon ylösajoa jatketaan määrätietoisesti.

Euroopan geopoliittisen tilanteen arvioidaan vaikuttavan Terrafamen tuotantokustannuksia nostavasti.

Perusmetallien ja akkukemikaalien hintakehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta, vaikka hintakehitys on alkuvuoden ollut myönteistä.

Terrafame jatkaa toimintansa tehostamista ja kannattavuuden parantamista.

Lisätietoa:

Toimitusjohtaja Joni Lukkaroinen, Terrafame Oy, p. 020 7130 800 (vaihde),
joni.lukkaroinen(at)terrafame.fi

Suomenkielinen webcast-tiedotustilaisuus medialle järjestetään 4.3.2022. klo 13.00. Tilaisuudessa Terrafamen toimitusjohtaja Joni Lukkaroinen käy läpi yhtiön tuloksen. Webcastia voi seurata suorana osoitteessa terrafame.videosync.fi/tammi-joulukuu-2021, jonka aikana kysymyksiä voi esittää sivun alareunassa sijaitsevalla lomakkeella.

Terrafame keventää liikenteen hiilijalanjälkeä toimittamalla globaalille akkuteollisuudelle vastuullisesti tuotettuja akkukemikaaleja. Terrafamen teollisuusalueella sijaitsee yksi maailman suurimmista sähköajoneuvojen akuissa käytettävien akkukemikaalien tuotantolinjoista. Laitos pystyy tuottamaan nikkelisulfaattia noin miljoonan sähköautoon vuodessa. Terrafamen tuottaman nikkelisulfaatin hiilijalanjälki on yksi teollisuuden pienimmistä.

Terrafamen integroitu, ainutlaatuinen ja energiatehokas tuotantoprosessi kaivoksesta akkukemikaaleihin sijaitsee yhdellä ja samalla teollisuusalueella. Se tarjoaa asiakkaille läpinäkyvän, jäljitettävän ja aidosti eurooppalaisen akkukemikaalien tuotantoketjun.

Terrafame Oy on perustettu vuonna 2015. Vuonna 2021 Terrafamen liikevaihto oli 378 miljoonaa euroa. Yhtiön teollisuusalueella työskentelee noin 1500 henkilöä, joista noin puolet on kumppaniyritysten työntekijöitä.